

Jak poznáte, že je vaše dítě připraveno pro školu?

ŠKOLNÍ ZRALOST

Fyzická zralost je velice individuální.

Děvčata by v tomto věku měla dosahovat průměrné výšky 105-115 cm, chlapci 110- 118 cm. Váha u dívek by se měla pohybovat mezi 19- 23 kg a u chlapců mezi 17- 22 kg. Jsou to jen orientační údaje, je potřeba respektovat individuální odchylky způsobené geneticky (rodiče menšího vzrůstu asi nebudou mít vysoké děti). Ověření, zda dítě dospělo do fáze, kdy je růstově způsobilé pro školu, nabízí tzv. „Filipínská míra“, tedy zda si dítě sáhne pravou rukou přes temeno hlavy na levé ucho.

- důležitá je dosažená úroveň v rozvoji řeči. Ideálně dítě dokáže vyslovit všechny hlásky do nástupu do ZŠ, protože chodit v 1. třídě na logopedii a ještě zvládat školu znamená pro dítě další zatížení. Toleruje se nesprávná výslovnost R,Ř. Dítě by mělo mít bohatou slovní zásobu, mělo by zvládat i gramatické jevy řeči – správně skloňovat podstatná jména, časovat slovesa, slova ve větě skládat ve správném pořadí. Mělo by být schopné v krátkosti (6- 7 větami) plynule vyprávět o rodině, zájmech, trávení volného času.

- dítě by mělo být schopné odlišit od sebe různé tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, popř. obdélník) a základní tvary i pojmenovat. Mělo by znát alespoň některá písmena (ze svého jména) a číslice- pouze poznávání tvarů číslic.

- vyhledávání stejných předmětů (např. kostek mezi kuličkami), odlišování rozdílných věcí (najít, co do skupiny nepatří podle tvaru, barvy). Vyhledávání rozdílů na zdánlivě stejných obrázcích, vyhledání stejných obrazců z několika si podobných, odlišení rozdílného obrazce z řady stejných, vyhledávání ukrytých věcí na obrázku.

- procházení obrázkovými bludišti, vyhledávání a určení místa věcí v místnosti, na obrázku, hračce i v reálu s určováním změny jejich postavení v prostoru, vyhledávání věcí na obrázku s pojmy dole/nahoře, vpravo/vlevo, vzadu/vpředu/uprostřed/vedle, nad/pod – určení polohy na sobě a druhém člověku, popis cesty do obchodu, parku apod. s pojmy vpravo/vlevo.

- dítě by mělo poznat první písmeno ve slově, mělo by umět rozložit slovo na hlásky a naopak v syntéze složit slovo z hlásek.

- hádání, kterou hláskou začíná a končí slovo, „slovní fotbal“ na hlásky, vymyšlení slov nebo příběhů na určitou hlásku, vymyšlení slov na nějakou slabiku.

- chápání světa by u dětí nastupujících do první třídy mělo být již více realistické, fantazijní pohled by měl ustupovat.

Dítě by mělo chápat jednoduché pojmy:

související s časem (včera-dnes-zítřa, ráno-poledne-večer), mělo by být schopné řadit události chronologicky podle děje. Nemusí znát hodiny, měsíce a dny, ale roční období by znát mělo. Dítě by mělo být schopno třídit věci podle velikosti, délky, množství, druhu (větší- menší, stůl- židle- postel x jablko), materiálu, z kterého jsou vyrobeny (auto, dům, knihy, potraviny, oblečení). Dále by dítě mělo být schopno logické úvahy o pojmech (co mají podobného stůl a židle, košile a svetr apod.) Mělo by znát barvy, i doplňkové (oranžovou, hnědou, růžovou a fialovou). Mělo by mít určité početní vědomosti (kolik má pes nohou, kolik je dnů v týdnu) a dovednosti: umět počítat do 10 a zpět a znát číslice do 10 (není zcela nutné), sčítat a odčítat do 5 (tedy přidávat a ubírat z množství věcí). Minimálně by dítě mělo zvládnout ukázat správný počet na prstech, event. vybrat z hromádky předmětů požadovaný počet. Dítě může počítat v duchu i na prstech. Mělo by znát vztah „ symbol – jméno – počet“ aspoň u některých číslic.

- dítě by před vstupem do školy mělo být schopné zapamatovat si větu o osmi slovech a doslova ji zopakovat. Mělo by být schopno udělat podle tří najednou vydaných pokynů danou věc provést (např. jdi do kuchyně, vezmi tam hrneček a přines mi ho..“)

- podkladem pro rozvoj psaní je dobrá grafomotorika. Nutný je správný a fixovaný úchop tužky. Dítě by mělo být schopno napodobit geometrické tvary, správně zobrazovat figurální kresbu. Kresba dítěte před vstupem do školy by měla být bohatá na detaily, propracovaná, vyspělá.

- dítě je schopno odloučit se od rodičů na velkou část dne, komunikovat s vrstevníky, přijmout místo rodičů jako autoritu učitele. Je schopné ovládat své pocity a přání, dodržovat základní pravidla chování- poprosit, poděkovat, pozdravit. Je samostatné v sebeobsluze- zvládá oblékání, obouvání, zavazování tkaniček.

- emocionální zralost se vyznačuje především větší emoční stabilitou, dítě nemá výkyvy v náladách, nereaguje na případný neúspěch vztekem nebo pláčem. Mělo by umět regulovat svá přání, potřeby a chování.